

Mentor Hanneke Wassink (67) uit
Enter en mentee Maayke Hiddema-
Schilstra (30) uit Deventer

PILOT MENTORSCHAP VAN
LHV-REGIO OOST-NEDERLAND

SPARREN MET EEN ERVAREN COLLEGA

Een ervaren huisarts als sparring partner, iemand aan wie je als beginnend huisarts in vertrouwen al je vragen en twijfels kunt voorleggen. Dat was het idee achter de pilot mentorschap van de LHV-regio Oost-Nederland, die inmiddels succesvol is afgerond. ‘Als je ervoor openstaat, brengt het je persoonlijke en professionele ontwikkeling echt verder.’

Om de zes weken zagen ze elkaar: mentor Hanneke Wassink (67) uit Enter en mentee Maayke Hiddema-Schilstra (30) uit Deventer. Gezellig met een etentje in een bistro, maar met een serieus onderwerp: de gesprekspunten die Hiddema als beginnend huisarts had ingebracht voor het mentortraject.

Wassink en Hiddema vormden een van de vijf koppels uit de pilot mentorschap die de LHV-regio Oost-Nederland onlangs afrondde (zie kader). Gedurende zes tot negen maanden zagen de koppels elkaar om de zes weken, om de vragen te bespreken die de mentee als beginnend huisarts had ingebracht. Die vragen konden variëren van: ‘Zal ik wel of geen praktijk overnemen?’ tot: ‘Hoe houd ik een goede balans tussen werk en privé?’

Die laatste vraag was een van de vragen die Maayke Hiddema meenam naar de gesprekken met Hanneke Wassink. “Daarnaast hebben we ook besproken welke kant ik in de toekomst op wil, wat mijn positie is

als waarnemer binnen nieuwe praktijken, hoe je met fouten en klachten omgaat en wat een goede balans is tussen professionele betrokkenheid en afstand”, vertelt ze. Hiddema voelde weliswaar geen “dringende behoefte” aan een mentor, maar zag wel een duidelijke toegevoegde waarde in het traject. “Ik ben doorgaand bezig met mijn persoonlijke en professionele ontwikkeling en het mentorschap leek me een goede aanvulling op wat ik bijvoorbeeld tijdens mijn opleiding aan supervisie heb gehad. Ik was benieuwd wat het me zou brengen.”

■ **Ervaring**

Haar mentor Hanneke Wassink meldde zich aan omdat ze het leuk vindt mensen te motiveren voor het huisartsenvak, vertelt ze. “Ik heb genoeg ervaring in huis om een beginnende huisarts iets te kunnen bieden. Zelf ben ik op mijn 38ste gaan studeren en sinds vijftien jaar huisarts. Voor mij was de rode draad in het mentortraject: hoe hou ik lol in mijn vak? Dat heb ik vooral willen

‘Je spreekt op een laagdrempelige manier in een vertrouwde setting met een collega die veel eigen ervaring kan inbrengen’

overbrengen. Je zou er blij van moeten worden. Je hoeft van jezelf niet elke keer een 9 of een 10 te krijgen; gun het jezelf als iets een keer wat minder gaat.”

Hun gesprekken waren soms medisch-inhoudelijk, maar gingen vaker over hoe je bijvoorbeeld met patiënten omgaat. Wat doe je als blijkt dat je een fout hebt gemaakt? Hiddema: “Daar wilde ik het graag over hebben voor het geval dat in toekomstige situaties gebeurt.” Wassink heeft haar geadviseerd in de eerste plaats eerlijk te zijn. “Benoem het openlijk als je een fout hebt gemaakt of iets niet zeker weet. Ik vond trouwens dat Maayke dat uitstekend doet. In de manier waarop zij werkt, hoeft ze niet bang te zijn voor klachten. Een klacht komt heel vaak voort uit hoe een patiënt zich bejegend voelt, meer dan uit wat er precies is gebeurd. Maayke luistert goed en is open, dus ik heb er alle vertrouwen in dat zo’n klacht er niet zo snel komt.”

De mentee zelf stelt lachend vast dat “inderdaad een van onze belangrijkste conclusies was dat het al heel goed gaat”. Wat het

mentortraject haar heeft opgeleverd, zijn dan ook niet zozeer allerlei concrete tips of antwoorden op haar vragen. “Het heeft me vooral opgeleverd dat ik bewust met allerlei vragen bezig blijf.” Dat is ook hoe Wassink de rol van de mentor ziet: “Je bent er niet om antwoorden op vragen te geven, maar om met iemand mee te kijken, vragen te stellen en de mentee daarmee te helpen zélf de antwoorden te vinden.”

■ Doorvragen

De mentoren hebben vooraf een informatiepakket en een training van één dagdeel gehad van Michiel van Halteren. Hij werkt als huisarts-docent aan de huisartsenopleiding in Utrecht en werd door de LHV-regio Oost (na een sollicitatieprocedure) aangesteld als coördinator voor de pilot. Hij onderschrijft de woorden van Wassink. “Sommige mentoren hadden al ervaring als huisartsopleider, andere niet. Belangrijk is in ieder geval dat je je als mentor ervan bewust bent dat het je taak is om door te vragen, in plaats van na de eerste

‘Mooi om te zien dat verbinding tussen generaties is geslaagd’

De LHV-regio Oost-Nederland is zeer tevreden over het verloop van de pilot mentorschap, laat beleidsmedewerker Cora ten Tusscher weten. “Het idee is een paar jaar geleden tijdens een bestuurderstraining ontstaan, toen we van jonge huisartsen hoorden dat ze het jammer vinden dat zoveel kennis van oudere collega’s niet wordt benut. Het is mooi om nu, een paar jaar later, in de evaluaties terug te lezen dat het mentorschap ook echt iets oplevert voor de deelnemers.” “Wij wilden met de pilot een brug slaan tussen verschillende generaties huis-

artsen en ook tussen praktijkhouders, waarnemers en hidha’s. Als LHV willen we er zijn voor alle huisartsen. Wij zijn er om hun werk eenvoudiger en plezieriger te maken; ik denk dat dat met dit traject is gelukt. We hadden overigens niet alleen vijf koppels van mentor-mentee, maar ook een projectgroep van zeven huisartsen, die meedacht over de opzet van de pilot. Ook binnen die projectgroep is verbinding ontstaan tussen jongere en oudere huisartsen. Samen over het mentorschap van gedachten wisselen gaf positieve energie.”

‘Het heeft me vooral opgeleverd dat ik bewust met allerlei vragen bezig blijf’

zin te antwoorden met: ‘Dat heb ik ook eens meegemaakt!’”

Het idee achter de pilot is dat een ervaren en enthousiaste huisarts kennis deelt met een beginnende collega. De redenen van de mentoren om daaraan mee te werken, liepen uiteen. Van Halteren: “Sommige mentoren zeiden: ‘Ik wilde dat ik dit in mijn begintijd had gehad’. Dat is voor hen de motivatie geweest om zich aan te melden als mentor. Anderen gaven aan zicht te willen krijgen op wat er speelt onder starters of hun coachingsvaardigheden te willen verbeteren.”

Huisartsen kunnen binnen intervisiegroepen ook overleggen met collega’s en één-op-één sparren kan met een NHG-supervisor – zij het dat daar een prijskaartje aanhangt. Wat voegt mentorschap toe? “Het is minder formeel”, analyseert Van Halteren. “Je spreekt op een laagdrempelige manier in een vertrouwde setting met een collega die veel eigen ervaring kan inbrengen. Beginnende huisartsen die twijfelen of ze wel of geen praktijkhouder willen

worden, vinden het soms lastig om iemand te vinden met wie ze daarover kunnen sparren – naast het zakelijke advies dat je bij allerlei adviseurs kunt inwinnen.”

■ Winst

De koppels die voor de pilot aan elkaar waren gekoppeld, gaven in de evaluatie aan dat ze tevreden zijn over wat het traject hen heeft opgeleverd. Zo ook Hanneke Wassink en Maayke Hiddema, al vinden ze het beiden lastig om heel concreet uit te drukken wat voor hen de winst is geweest. Wassink: “Ook als ervaren huisarts steek je altijd iets op van zo’n traject. Ik was bijvoorbeeld echt geïnspireerd door de open manier waarop Maayke met patiënten omgaat.” Hiddema: “Het heeft me zeker verder gebracht in het denken over de onderwerpen die we besproken hebben. Zorg ervoor dat je plezier in je vak houdt, blijf nieuwsgierig naar je patiënten en zorg voor een goede balans tussen werk en privé. Dat zijn een aantal dingen die ik van Hanneke heb meegekregen.”

De LHV-regio Oost-Nederland is van plan het mentortraject nogmaals te organiseren. Van Halteren denkt dat het format ook voor andere regio’s bruikbaar is. Of mentorschap een vast onderdeel zal worden van het Nederlandse huisartsenstelsel, is voor hem nog een vraag. “Daarvoor zouden we eerst moeten weten hoe groot het aanbod en de behoefte daadwerkelijk zijn. In Engeland is zo’n mentorconstructie wel heel gewoon onder huisartsen. Maar daar is dan ook een vaste lijst mentoren en kun je je doorgaand als mentee aanmelden. Misschien is zoiets ook in Nederland mogelijk, maar je zou wel continu moeten blijven evalueren of aanbod en vraag op elkaar aan-

sluiten.”

Ook Maayke Hiddema reageert met enige reserve op de vraag of mentorschap ‘gewoon’ zou moeten worden voor beginnende huisartsen. “In ieder geval niet meteen na je opleiding. Dan heb je zoveel supervisie en begeleiding gehad, dat je eerst gewoon even aan de slag wilt. Na anderhalf jaar is het misschien wel fijn om een mentor of begeleider te hebben, maar dat heeft alleen zin als je ervoor openstaat. In verplicht mentorschap zie ik daarom niet veel. Maar voor degenen die ervoor openstaan, zou het wel mooi zijn als er mentoren beschikbaar zijn. Want je kunt er veel uithalen. Ik kan me voorstellen dat ik opnieuw aan een mentortraject zou willen deelnemen op het moment dat ik een praktijk overneem. Want als beginnend praktijkhouder heb je weer heel andere vragen.”

■ Inspraak

Uit de evaluatie kwamen nog wel verschillende punten die bij een eventueel vervolg aangepast kunnen worden, vertelt Van Halteren. Zo zouden zowel mentoren als mentees wat meer inspraak willen aan wie ze worden gekoppeld. “Gezien de kleine omvang van de pilot was dat nu niet mogelijk. Gelukkig was er bij alle koppels een klik en woonden ze ook geen uren rijden bij elkaar vandaan.” Die klik is wel echt nodig om in vertrouwen met elkaar te kunnen spreken, zeggen zowel Van Halteren als Wassink en Hiddema.

Een ander punt is de bekostiging. In de pilot werkten de mentoren gratis mee en betaalden de mentees een kleine vergoeding. Mentoren gaven aan dat op z’n minst een onkostenvergoeding op zijn plaats zou zijn. ■

Het project is voor de LHV-regio Oost-Nederland “zeker voor herhaling vatbaar, als blijkt dat daar behoefte aan is”, zegt Ten Tusscher. “Daarbij willen streven we ernaar om tegemoet te komen aan de wensen die uit de evaluatie naar voren komen, zoals meer inspraak in de match tussen mentor en mentee en een onkostenvergoeding voor mentoren.” De LHV-regio Oost staat open voor vragen van andere regio’s, die overwegen met mentorschap aan de slag te gaan. Voor meer informatie kunt u mailen naar c.ten.tusscher@lhv.nl.